

Forslag til planprogram

Revisjon av kommunedelplan for klima og energi 2018-2024

Nord-Fron kommune

- Mot / Per Gyntis rike -

Innhold

1 INNLEDNING	3
2 FORMÅLET MED OG PREMISSE FOR PLANARBEIDET	3
2.1 Kommunale planer og vedtak	3
2.2 Regionale og nasjonale føringer	4
3 SENTRALE TEMAER FOR PLANARBEIDET	4
3.1 Klimatilpasning	4
3.2 Klimautslipp	5
3.3 Energiforbruk	5
3.4 Potensielle energikilder	5
3.5 Klimasmart landbruk	5
3.6 Arealbruk og transport	6
3.7 kommunale innkjøp	6
4 PLANPROSESS	6
4.1 Opplegg for medvirkning	6

1 INNLEDNING

1.1 Planprogram

Nord-Fron kommunestyre vedtok den 06.09.2016 "Planstrategi for Nord-Fron kommune 2016 – 2020". Her ble det bestemt at klima- og energiplanen, skulle revideres i løpet av 2017.

De nasjonale forventningene til kommunalplanlegging sier at energi- og klimaplaner skal rulleres hvert fjerde år. Klima- og energiplanen har ikke tidligere blitt revidert. Første trinn i arbeidet med revisjon klima- og energiplanen er å utarbeide planprogram, jfr. plan- og bygningslovens §§ 4-1 og 11-13. Formålet med planprogram er å sikre en forutsigbar og effektiv planprosess som legger til rette for god medvirkning fra myndigheter, innbyggere og andre interesserte. Planprogrammet beskriver:

- Formål med planarbeidet
- De viktigste problemstillingene som kommunen ønsker å drøfte i planarbeidet
- Behov for utredninger i planprosessene som skal gi grunnlag for vedtak
- Planprosess og medvirkningsopplegg
- Organisering av planarbeidet

Planutvalget sender forslag til planprogram på høring før det vedtas. Klima- og energiplanen er en kommunedelplan og skal utarbeides i samsvar med planprogrammet som vedtas.

2 FORMÅLET MED OG PREMISSE FOR PLANARBEIDET

2.1 Kommunale planer og vedtak

Kommuneplanens samfunnsdel (2010-2025) og arealdel (2018-2029) vil bli lagt til grunn for arbeidet med revidering av klima- og energiplanen. Arbeidet med nye arealdel vil pågå parallelt med revideringen av klima- og energiplanen. Fordelen med dette er å bedre kunne foreta klimatilpasninger og integrere klima- og energihensyn også i tilretteleggingen av arealene i kommunen.

Kommunestyret vedtok 10.04.18 sak 039/18 følgende:

- 1. Kommunestyret viser til tidligere behandling av "handlingsplan for bærekraftig reisemålsutvikling" om sertifisering og kommuneplanens samfunnsdel om klimasatsing.*
- 2. Nord-Fron kommune skal være offensive og framtidsretta i arbeidet med klima og miljø. Kommunen skal være pådriver og forbilde innen klima- og miljøtiltak*

overfor både innbyggere og næringsliv. Det skal utarbeides en klima- og miljøplan der innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner blir sterkt involvert.

- 3. Som del av satsinga på klima og miljø skal Nord-Fron kommune sertifiseres som Miljøfyrtårn. Dette skal være ferdig i løpet av 2019.*
- 4. Et av de første miljøtiltaka som skal prioriteres er å innføre avfallssortering i alle kommunale bygg. Dette skal være på plass første halvår 2019.*

I tillegg vil også andre kommunale planer og temaplaner bli lagt til grunn. Eksempler på slike er:

- Kommunedelplan for trafikksikkerhet 2018-2021
- Beitebruksplan for Nord-Fron 2005-2017
- Kommunens overordnede ROS-analyse 2013

2.2 Regionale og nasjonale føringer

Både regionale og nasjonale myndigheter har mål for klima- og energiarbeidet. Målene er nedfelt gjennom lover og retningslinjer, og er ytterligere konkretisert gjennom egne planer og veiledere.

Noen av de mest sentrale er:

- Meld. St. 13 (2014-2015) Ny utslippsforpliktelse for 2030 – en felles løsning med EU
- Meld. St. 21 (2011-2012) Norges klimapolitikk (klimatekningen)
- Meld. St. 25 (2015–2016) Kraft til endring — Energipolitikken mot 2030 (Energimeldingen)
- Meld. St. 33 (2012-2013) Klimatilpasning i Norge
- Meld. St. 39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen
- Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Regional plan for klima og energi 2013-2024 i Oppland

3 SENTRALE TEMAER FOR PLANARBEIDET

3.1 Klimatilpasning

Klimatilpasning er ikke særskilt behandlet i foregående plan, men vil nå bli et tema. Klimatilpasning bidrar ikke til CO₂-reduksjon, men handler om å begrense eller unngå ulemper grunnet klimaendringer, og dra nytte av eventuelle fordeler. Fram mot år 2100 forventes det at vi får et varmere klima, med mer nedbør, kortere snøsesong og endret flommønster (www.klimatilpasning.no). Dette kan endre forutsetningene og rammene for flere av kommunens oppgaver, som hvor og hvordan det kan bygges, hvilke helsetjenester befolkningen vil behøve, hvilke bedrifter og næringsliv

kommunen bør legge til rette for og forvaltning av naturen. God og helhetlig planlegging, som tar hensyn til dagens og framtidens klimaendringer, står helt sentralt på veien mot et klimatilpasset samfunn.

3.2 Klimautslipp

For årene fram til og med 2009 publiserte Statistisk Sentralbyrå (SSB) tidligere statistikk over energibruk og klimagassutslipp fordelt på kommuner og fylker. På grunn av utfordringer rundt metodebruk og kvalitet på statistikken, er ikke statistikken fra SSB for utslipp før 2009 videreført. Det blir derfor vanskelig å sammenligne fullt ut dagens tallmateriale med grunnlaget i foregående plan. Statistikk fra SSB vil bli lagt til grunn for å vise utslipp for kommunen som egen virksomhet og for øvrige kilder så langt data er tilgjengelig. Følgende datasett er aktuelle å bruke:

- Oppvarming i husholdninger og andre næringer
- Veitrafikk
- Dieseldrevne motorredskaper
- Jordbruk
- Avfallsdeponigass
- Avløp og avløpsrensing og avfall utenom deponigass.

3.3 Energiforbruk

Gjennomgangen av energibruken hos ulike aktører og næringer i Nord-Fron vil ikke bli så bred og omfattende som i foregående plan. Arbeidet vil måtte støtte seg på informasjon om energibruk gitt av GE jfr. informasjonsplikten. Energibruk i kommunens egen virksomhet vil bli vektlagt.

For de øvrige kildene til energibruk og klimagassutslipp må det innhentes grunnlagsdata fra Statistisk Sentralbyrå. Miljødirektoratets nettsted www.miljokommune.no vil være en viktig kilde for faktagrunnlag og veiledning i arbeidet med revisjonen av energi- og klimaplanen for Nord-Fron kommune.

3.4 Potensielle energikilder

En gjennomgang av potensielle energikilder i Nord-Fron bør gjøres. Mulige områder/arealer for produksjon av fornybar energi i form av vasskraft og vindmøller må avklares, også gjennom arbeidet med ny arealdel til kommuneplan. Nye, potensielle løsninger for energieffektivisering i kommunens egen virksomhet må vurderes.

3.5 Klimasmart landbruk

Landbruket er ei stor næring i kommunen og det er et mål at landbruksproduksjonen skal øke, blant annet med produksjon av storfekjøtt. Dette gir økte utslipp av metangass, dette er en realitet vi må leve med, men det vil likevel være tiltak som vil

kunne gi stor klimagassreduksjon. Videre så er et aktivt skogbruk et tiltak som gir klimagevinst. Skogen binder CO₂ og er også ein viktig resurss til fornybar energi og som alternatier for å erstatte mindre miljøvennlige produkter.

3.6 Arealbruk og transport

Målet er effektiv arealbruk og miljøvenleg transportsystem. Dette er utfordrende i kommuner med spredt bosetningsmønster. Det er likevel viktig at det er fokus på dette ved revisjon av kommunes arealplaner. Tilrettelegging for miljøvennleg transport, som el-bil og el-sykkel, kan kompensere for store avstandar og spreidd busetnad.

3.7 Kommunale innkjøp

Årlig inngår offentlig sektor kontrakter for store beløp, og kriteriene som blir benyttet for valg av leverandør til disse anskaffelsene har stor betydning for både økonomi og miljø. Fastsetting av klimarelaterte kriterier kan være retningsgivende for andre innkjøpere, for hvilke produktstandarder som utvikles i markedet og for kunnskap knytta til transport av produkter og tjenester. I følge lov om offentlig anskaffelser, skal det tas hensyn til livssyklus kostnader og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen.

4 PLANPROSESS

4.1 Opplegg for medvirkning

Plan- og bygningsloven § 5-1 sier at forslagsstiller skal tilrettelegge for medvirkning. Kommunen har et særskilt ansvar for å sikre at medvirkning er ivaretatt i planprosessen, særlig fra grupper som krever spesiell tilrettelegging. Medvirkning innenfor arbeid med kommunedelplan skal sikres gjennom formelle krav i plan- og bygningsloven. I planarbeidet bør en også legge opp til andre former for medvirkning, men dette blir da prosesser der kommunen står friere til å velge framgangsmåte.

Planoppstart og utlegging til høring og offentlig ettersyn kunngjøres med annonse i GD og Dølen. I tillegg vil kommunen informere på sin nettside: www.nord-fron.kommune.no og på www.facebook.com

I Nord-Fron er det planutvalget som vedtar planprogram, mens den endelige planen vedtas av kommunestyret. Planprosess gjennomføres i henhold til Plan- og bygningsloven kapittel 11.

Det vil være administrasjonen som utarbeider planforslaget. Areal og næring vil ha hovedansvaret, men det vil trekkes inn ulike fagfolk og grupper i utarbeidelsen av planforslaget for å få et best mulig beslutningsgrunnlag.

Tabellen under gir en oversikt over aktiviteter og fremdrift

Planprogram og oppstart av planarbeid	Fremdrift
Planutvalget: Vedtak om utlegging av planprogram til høring og offentlig ettersyn. Varsel om oppstart av planarbeidet.	13.11.18
<ul style="list-style-type: none"> • Høring og offentlig ettersyn av planprogram i 6 uker. <ul style="list-style-type: none"> ○ Høringsfrist • Varsel om oppstart av planarbeid 4 uker. <ul style="list-style-type: none"> ○ o Frist for å komme med innspill 	10.01.19
Administrasjon: Vurdering av merknadene og utarbeidelse av saksframlegg	Februar 19
Planutvalget: Vedtak av planprogram	Februar 19
Utredninger og utarbeidelse av planforslag	
Administrasjon utarbeider planforslag med tiltaksplan	Mars 19
Planforslag til høring og offentlig ettersyn	
Planutvalget: 1. gangs behandling av planforslag, utlegging av planforslaget til høring og offentlig ettersyn.	April 19
<ul style="list-style-type: none"> • Høring og offentlig ettersyn av planforslaget i min 6 uker. <ul style="list-style-type: none"> ○ o Frist for å komme med merknad 	April-mai 19
Behandling av merknader	
Administrasjon: Vurdering av merknadene og utarbeidelse av saksframlegg. Planutvalget: Behandling av merknadene med innstilling til kommunestyret	Mai-juni 19
Vedtak av planen	
Kommunestyret: Vedtak av planen	Juni 19